

Hàng giả bủa vây: Người tiêu dùng cần làm gì để tránh "tiền mất, tật mang"?

11:28 26/07/2026

Hàng giả, hàng nhái đang len lỏi vào hầu hết các kênh phân phối, từ chợ truyền thống, cửa hàng bán lẻ đến các sàn thương mại điện tử và mạng xã hội. Với thủ đoạn ngày càng tinh vi, nhiều sản phẩm giả gần như giống hệt hàng thật khiến người tiêu dùng khó phân biệt. Trong bối cảnh đó, bên cạnh sự vào cuộc quyết liệt của cơ quan chức năng, việc nâng cao ý thức và thay đổi thói quen mua sắm của mỗi người dân được xem là "lá chắn" hiệu quả nhất để ngăn chặn hàng giả.

Hàng giả ngày càng tinh vi, người tiêu dùng đối mặt nhiều rủi ro

Thực tế cho thấy, hàng giả không còn chỉ xuất hiện ở những mặt hàng giá rẻ mà đã mở rộng sang nhiều lĩnh vực như mỹ phẩm, thực phẩm chức năng, thuốc chữa bệnh, thực phẩm, điện tử, thời trang và hàng tiêu dùng. Nhiều sản phẩm được làm giả từ bao bì, tem nhãn đến mã QR, khiến ngay cả những người mua có kinh nghiệm cũng có thể nhầm lẫn.

Đáng lo ngại hơn, cùng với sự phát triển mạnh của thương mại điện tử và mạng xã hội, các đối tượng sản xuất, kinh doanh hàng giả ngày càng tận dụng nhiều hình thức quảng cáo, livestream bán hàng, sử dụng hình ảnh người nổi tiếng hoặc tạo các chương trình giảm giá sâu để thu hút người mua. Không ít người vì tâm lý ham rẻ hoặc quá tin vào những lời quảng cáo đã vô tình trở thành nạn nhân của những đối tượng buôn bán hàng giả.

Hàng giả ngày càng được làm tinh vi, đòi hỏi người tiêu dùng phải nâng cao cảnh giác, lựa chọn sản phẩm có nguồn gốc rõ ràng và giữ lại hóa đơn khi mua sắm. Ảnh AI

Những diễn biến trên cũng được phản ánh qua số liệu của Ban Chỉ đạo quốc gia chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả. Trong 6 tháng đầu năm, các lực lượng chức năng đã phát hiện, bắt giữ và xử lý 67.937 vụ vi phạm, tăng 36,66% so với cùng kỳ năm 2025. Trong đó có 5.220 vụ buôn bán, vận chuyển hàng cấm và hàng lậu, 56.994 vụ gian lận thương mại, gian lận thuế và 5.723 vụ hàng giả, vi phạm quyền sở hữu trí tuệ, tăng tới 75,02% so với cùng kỳ.

Tổng số tiền thu nộp ngân sách Nhà nước đạt 9.647,7 tỷ đồng, tăng 49,36%, đồng thời các lực lượng chức năng đã khởi tố 1.676 vụ án với 2.789 đối tượng.

Theo Ban Chỉ đạo, các đường dây buôn lậu và sản xuất hàng giả đang liên tục thay đổi phương thức hoạt động. Tại khu vực biên giới, các đối tượng chia nhỏ hàng hóa, lợi dụng đường mòn, lối mở và phương tiện vận tải để đưa hàng vào nội địa. Trên môi trường trực tuyến, hàng giả được tiêu thụ thông qua các nền tảng mạng xã hội, nhóm kín trên Telegram, Zalo, WeChat hoặc các gian hàng thương mại điện tử, khiến công tác kiểm soát gặp nhiều khó khăn.

Trước tình hình đó, Phó Thủ tướng Thường trực Phạm Gia Túc, Trưởng Ban Chỉ đạo quốc gia chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả cho biết, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ và Ban Chỉ đạo đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo nhằm tăng cường đấu tranh, ngăn chặn các hành vi buôn lậu, gian lận thương mại, sản xuất, kinh doanh hàng giả và xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ. Trong

đó, Công điện số 38/CĐ-TTg yêu cầu các bộ, ngành và địa phương tập trung triển khai đồng bộ các giải pháp phát hiện, xử lý nghiêm các hành vi vi phạm.

Theo Phó Thủ tướng, Bộ Công an đã chỉ đạo công an các địa phương điều tra nhiều vụ án liên quan đến hàng giả và xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ. Đồng thời, Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch cùng các bộ, ngành, địa phương cũng tăng cường thanh tra, kiểm tra, xử lý nghiêm các hành vi vi phạm, thể hiện quyết tâm của Đảng và Chính phủ trong việc làm trong sạch thị trường, bảo vệ doanh nghiệp và người tiêu dùng.

Chủ động thay đổi thói quen mua sắm để tránh hàng giả

Trong bối cảnh hàng giả ngày càng khó nhận biết, các chuyên gia cho rằng, người tiêu dùng không nên chỉ dựa vào cảm quan hoặc quảng cáo để quyết định mua hàng.

Điều đầu tiên là cần lựa chọn địa điểm mua sắm uy tín. Người dân nên ưu tiên mua hàng tại cửa hàng chính hãng, đại lý được ủy quyền hoặc gian hàng chính thức trên các sàn thương mại điện tử. Đối với những sản phẩm có giá trị cao hoặc ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe như thuốc, mỹ phẩm, thực phẩm chức năng, sữa và thực phẩm, việc kiểm tra nguồn gốc càng phải được đặt lên hàng đầu.

Bên cạnh đó, người mua cần dành thời gian kiểm tra tem chống giả, mã QR, thông tin nhà sản xuất, xuất xứ hàng hóa, hóa đơn và chính sách bảo hành trước khi thanh toán. Việc lưu giữ hóa đơn, chứng từ không chỉ giúp bảo vệ quyền lợi khi xảy ra tranh chấp mà còn hỗ trợ cơ quan chức năng truy xuất nguồn gốc nếu phát hiện hàng giả.

Một nguyên tắc quan trọng khác là không nên bị cuốn theo các chương trình giảm giá bất thường hay các buổi livestream quảng cáo "hàng chính hãng giá siêu rẻ". Trên thực tế, đây là chiêu thức mà nhiều đối tượng lợi dụng để đánh vào tâm lý ham giá rẻ và sợ bỏ lỡ cơ hội của người tiêu dùng.

Nếu phát hiện hàng hóa có dấu hiệu giả mạo, không rõ nguồn gốc hoặc nghi ngờ xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ, người tiêu dùng cần kịp thời phản ánh tới lực lượng quản lý thị trường, cơ quan công an hoặc các cơ quan bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng để được hỗ trợ xử lý.

Chia sẻ về kinh nghiệm mua sắm, chị Ngọc Mai (Hà Đông, Hà Nội) cho biết, bản thân từng mua phải sản phẩm kém chất lượng chỉ vì tin vào mức giá rẻ.

"Không bao giờ có chuyện hàng chính hãng nhưng lại rẻ hơn thị trường quá nhiều. Tôi từng ham giảm giá nên mua một sản phẩm, cuối cùng chất lượng rất kém, vừa mất tiền vừa phải mua lại. Từ đó, tôi chỉ mua ở những nơi uy tín và luôn yêu cầu hóa đơn đầy đủ," chị nói.

Trong khi đó, chị Hồng Loan (Long Biên, Hà Nội), người thường xuyên sử dụng các sản phẩm cao cấp, cho rằng kiến thức của người mua là yếu tố quyết định.

"Ngay cả khi bỏ nhiều tiền cũng chưa chắc mua được hàng thật nếu không tìm hiểu kỹ. Tôi từng phát hiện nhiều sản phẩm giả được rao bán trong các hội nhóm chuyên hàng hiệu. Vì vậy, người tiêu dùng không nên chỉ tin vào hình ảnh hay lời quảng cáo mà cần kiểm tra kỹ thông tin người bán và nguồn gốc sản phẩm," chị chia sẻ.

Các chuyên gia nhận định, cuộc chiến chống hàng giả sẽ khó đạt hiệu quả nếu chỉ dựa vào các cơ quan chức năng. Khi mỗi người tiêu dùng thay đổi thói quen mua sắm, nói không với hàng hóa không rõ nguồn gốc, không tiếp tay cho tâm lý ham rẻ và chủ động phản ánh các dấu hiệu vi phạm, "đầu ra" của hàng giả sẽ từng bước bị thu hẹp. Đây cũng là giải pháp bền vững để xây dựng thị trường minh bạch, bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng và tạo môi trường cạnh tranh công bằng cho các doanh nghiệp làm ăn chân chính.

Nam Sơn